

Νεολόγος

Πολύβιος Τ. Δημητρακόπουλος

Ειρήνη η Αθηναία [απόσπασμα: πρ. Ε', σκ. 1-2]

Τραγωδία

εφ. *Νεολόγος*, Πάτρα

28 Απριλίου 1896, σ. 1

Ειρήνη μου, συγκράτησον τὸ πνεῦμα σου· αἱ ἀναμνήσεις αὐταὶ θὰ δεινώσωσιν ἐκ νέου τὴν οἰκτρὰν αὐτοῦ κατάστασιν. θὰ ἔχῃς νεωτέραν ἐπανάληψιν τῆς τερατώδους φαντασμαγορίας σου, καὶ τῶν φανταστικῶν καταδιώξεων, αἰτίνες παραλύουσι τὰ μέλη σου καὶ τρομερῶς σὲ καθιστῶσιν ἱκφρονα. Μὴ τὰς θυέλλας προκλήῃς τοῦ πνεύματος· αἱ θυέλλαι τῆς φύσεως παρέρχονται πολλάκις ἄνευ θυμάτων τινος, ἀλλὰ αἱ θυέλλαι τοῦ πνεύματος οὐδέποτε. Μετ' οὐ πολὺ ἡ ἡγουμένη θ' ἀφίχθῃ, ἢν πρὸς ἐξομολόγησιν ἐκάλειες· εἰπέ τὰ πάντα πρὸς αὐτὴν βασίλισσα

· Ἄλλ' ἔρχεται τις...

[Σπυδεὶ πρὸς τὴν θύραν.— Εἰσέρχεται ἡ Μαρία ἡ Ἀρμενικὴ, πρώτη νύμφη τῆς Εἰρήνης, ἢν διὰ ραδιουργίας διέξυξεν ἀπὸ τοῦ υἱοῦ της, καὶ ἐξώρῃσιν εἰς Λέσβον. Ἡ Μαρία, γενομένη ἡγουμένη μονῆς, ἔρχεται ἤδη ἐν ἀγνοίᾳ της ὅπως ἐξομολόγησιν τὴν Εἰρήνην, προσκληθεῖσα πρὸς τοῦτο. Φέρει πέπλον πυκνὸν καὶ μέλανα ἐπὶ τοῦ προσώπου].

ΣΚΗΝΗ Β'.

Μαρία καὶ οἱ ἀνωτέρω

ΜΑΡΙΑ (εὐλογοῦσα)

Ἡ εἰρήνη εἰς ὑμᾶς.

ΕΙΡΗΝΗ (προχωροῦσα καὶ γονυπετοῦσα πρὸ τῆς Μαρίας).

ὦ ἀδελφὴ! οἱ ἔχοντες τὸ ὄνομα στεροῦνται συνηθέστατα τοῦ πράγματος!

ΜΑΡΙΑ (ὀπισθοχωροῦσα ἐκπληκτος καθ' ἑαυτὴν·)

Ποίαν φωνὴν ἀκούω!... ἡ βασίλισσα!... γονυπετὴς ἐμπρὸς μου αὕτη σήμερον;!... Ἐξόριστος βεβχίως εἶνε... δυστυχὴς! ὦ πεπρωμένον! πεπρωμένον ἄφευκτον!...

ΕΙΡΗΝΗ

Ἄγία ἡγουμένη!... μήτηρ ἐν Χριστῷ! ἐκπλήττεισαι, ὡς βλέπω, καὶ ὑποχωρεῖς· θὰ ἔμαθες τί ἤμην καὶ τί εἶμαι νῦν... Ναί, ἤμην ἡ Εἰρήνη, ἡ βασίλισσα, πλὴν σήμερον δὲν εἶμαι, ἢ ἐρείπιον τοῦ παρελθόντος, σύρουσα μετ' ἑαυτῆς τοῦ θρόνου τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀφήσασα τὰ ρόδα τούτου μακρὰνθῆντα ἐν πρὸς ἐν κ' εἰς τοῦ βορρᾶ τὰς πτέρυγας φερόμενα!... Καλὴ μου μήτηρ! διατί ὁ ὕψιστος τὰ ρόδα του προώρισεν ἐφήμερα καὶ τὰς ἀκάνθας ἀμακράντους;... διατί;...

ΜΑΡΙΑ

Διότι καὶ αἱ ἡδοναὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε πολὺ τῶν πικριῶν βραχυτέρας. Ἄλλὰ ἐγέρθητι, αὐγοῦσα δυστυχῆς! τὰ γόνατά σου τρέμουσιν· ἀδύνατον γὰρ παρκαμίνης οὕτως ὧρᾶν ἱκανῆν.

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

Ἐκ τῆς βραβευθείσης ἐν τῷ Λασιφίω διαγωνισμῷ τραγωδίας τοῦ κ. Διδίου Τ. Δημητρακοπούλου).

[Ἡ Εἰρήνη διατάξασα τὴν τύφλωσιν τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Σ' ὅπως σπυδεῖ τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου, ἐξορίζεται αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Νικηφόρου Λογοθέτου ἀναστυφίντος αὐτοκράτορος ὑπὸ τοῦ λαοῦ, εἰς Λέσβον, ἐνθα ἔζησε μετὰ τοῦ πιστοῦ αὐτῆς ἀγαίου ἀκολουθοῦ Ἀλεξίου Χρυσοχέρη ἐπὶ τῆς πλῆθους κακουχιῶν καὶ στερήσεων καὶ πλοῦσα ὑπὸ τρομερὰς τύφεις σουειδότης].

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

[Ἡ σκηνὴ ἐν Λέσβῳ.—Θάλαμος πενιχρὸς, τὸ εἶδος κλινῆ, ἐφ' ἧς ἡ Εἰρήνη κάθηται ἐπιτίμων, ὡχρὰ, μιζοπόλιος τὴν κόμην καὶ ἀπὴνημένη.— Ὁ Χρυσοχέρης ἐγγὺς αὐτῆς ἐπιποδοσ].

ΣΚΗΝΗ Α'.

Εἰρήνη—Χρυσοχέρης
ΧΡΥΣΟΧΕΡΗΣ

Ἡ ἀναμνήσεις ἄρες τὰς ὀδυνηράς· ἄλλος πάντοτε εἰς τὴν ψυχὴν παρελθόντος ὄλθου ἡ ἀνάμνησις ὅπως δυστυχίας, μεγαλειτερον ἄλλος, ὅπερ φέρει εἰς αὐτὴν ὅπως μετανοίας καὶ ἐξίλασμου ἡ ἀμαρτίας ἡ φρικτὴ ἀνάμνησις.

ΕΙΡΗΝΗ (ἐγειρομένη καὶ προ-

χωροῦσα βραδέως καὶ μετὰ κόπου εἰς τὸ ἄσπιλον τῆς σκηνῆς).

ἄλλος τοῦτο ἐξαγνίζει τὴν ψυχὴν.

ὡς γὰρ λησμονήσω;... τὴν ἀνάμνησιν

κατὰ βούλησιν ποτὲ διηύθουε;...

ἰδίων τὸν ροῦν τίς συνεκράτησεν;...

ἔσον ἐτι ἀποβάλλει ἡ ψυχὴ

τοῦ συνεχοῦς αὐτῆς ἐξαγνισμοῦ

περιβάλλουσαν αὐτὴν σκληρότητα,

τὰ τοσοῦτο μᾶλλον διανοίγονται

ὀφθαλμοὶ αὐτῆς, καὶ ἐκπληκτος μετρεῖ

ἄβυσσον, τὴν μαύρην καὶ ἀπύθμενον,

τὴν ὁποία ἐκυλίσθη ἄλλοτε...

ἡ κληρονομία πρέπει ὁ ὠκεανός,

κυματὰ αὐτοῦ, τῆ ἀνυψούμενα

ἐπὶ κυανᾷ, γὰρ καταπέσωσι

καθ' ἑαυτὴν εἰς λεία κάτοπτρα,

τὰ δυνηθῆ ὁ τάλας ναυαγός

ἀκρίνη τὸ ὠραῖον πλοῖον του

καλύψῃ τοῦτο, εἰς οἰκτρὰ συντρίμματα

τῆς πύθμενι ἤδη εὐρισκόμενον.

ΕΙΡΗΝΗ

Οὐχί, ὦ μητερ· οὐδ' ὀρθία δύναμαι
νά παραμείνω καὶ ἐξομολογηθῶ.
αἱ ἀμικρταί μου βαρύνουσι πολὺ·
ἂν σωρευθῶσιν ἐπ' ἀλλήλων, ὡς ποτε
τὰ ὄρη τῶν Τιτάνων, εἶνε ἱκαναὶ
νά καταστῶσιν αὐταὶ ἐπικίνδυνοι
εἰς τὴν ἰσορροπίαν καὶ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ν' ἀπειλήσωσιν
αὐτοῦ τὴν αἰώνιαν

ΜΑΡΙΑ

Γυναὶ δυστυχῆς!

δὲν εἶνε μόνον τὸ καθῆκον τ' οὐρανοῦ
τὸ ἀποστέλλειν καθ' ἡμῶν τὸν κερκυνόν,
ἀλλὰ τὸ ἀποστέλλειν καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ.
Μὴ τρέμε τὴν μετάνοιαν καὶ λάλησον.
ὁ οὐρανὸς γνωρίζει τὸ καθῆκόν του.

ΕΙΡΗΝΗ

Ἦ ἀδελφὴ, οἱ λόγοι σου παρήγοροι,
ἀλλὰ τὸ μέγα ἄλγος τῆς καρδίας μου
εἰσὶν ἀδύνατοι νὰ θεραπεύσωσι.
Φεῦ! ἡ πρηγορία εἶνε πάντοτε
λανθάνουσα τῆς λύπης ὑπερθύμισις...

Ἦ πῆρξα κόρη ἄλλοτε ἀγνή κ' ἐγώ.
οὐδὲν ἐν τῇ ψυχῇ μου σπέρμα τοῦ κακοῦ
ἐλάθηνεν, ἐγκυμονοῦν καταστροφῆν.
καὶ ὁμως ἀπελθοῦσα ἐκ τῶν Ἀθηνῶν
καὶ εἰς τὸν θρόνον ἀναβᾶσα, ἐν ἐμοὶ
ἠσθάνθην τεραστίαν ἐπανάστασιν
ἐκρηγνυμένην ἐν βραχεὶ· οἱ δαίμονες
θὰ ἔλεγι τις ὅτι μοὶ ἐπένευσαν
ἐν τῇ ψυχῇ ἀθρόας τὰς ἐμπνεύσεις των
καὶ ἔβυσαν τὰ ὧτά μου εἰς τὴν φωνὴν
τῆς ἀληθείας, ἥτις ἔχει πάντοτε
διὰ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοῦ δυστυχοῦς.

[Δεικνύει τὸν Χρυσοχέρην καὶ ἐξακολουθεῖ
ἐξομολογομένη τὰ ἐγκλήματα αὐτῆς, ἐξηγεῖ
ταὶ πῶς καὶ διατὶ ἐραδιούργησεν εἰς τὸν υἱόν
τῆς τὴν σύζυγόν του Μαρίαν καὶ ἱρωτᾷ ἵαν
ὑπάρχη ἀκόμη εἰς Λέσβον. Ἡ Μαρία ἀ-
παντᾷ:]

Ἄφ' ἧς ἡμέρας εἰς τὴν νῆσον ἔφθασεν
ἀφιερῶθη ἅπασα εἰς τὸν Θεόν,
καὶ ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῷ εἰρηνικῷ
πλήρῃ γαλήνῃ τῆς ψυχῆς ἀνέκτισε.
Εἰς τὸν τριχυμιῶδη, εἰς τὸν ἄγριον
ὠκεανὸν τοῦ κόσμου, τὸν τριφόμενον
διὰ τῶν ναυαγίων, τὸν συντρίβοντα
κατὰ σκοπέλων τὰς ἀθῶας κεφαλὰς
καὶ τὰς καρδίας τὰς ἀθῶας ἐκβράζοντα,
νεαρὰς εἰς τ' ἀκανθῶδη του παράλια,—

οὐρνομήκη κύματα ἀνύψωσαν
τὴν ναυαγὸν εἰς ὕψος δυσθεώρητον·
ἀλλὰ τὰ ἄστατα ἐκεῖνα κύματα,
ἐν ἀκρεί τὸ σῆμα μεταλλάζαντα,
παρέσυρον αὐτὴν εἰς μαύρην ἄβυσσον·
ἡ ἄβυσσος ἐκεῖνη ἔσωσεν αὐτὴν·
ἦτον ἐγγύς, ἐγγύτατα τοῦ οὐρανοῦ,
κ' εἰς τῆς ἐπαγγελίας ἔφερε τὴν γῆν.
Ἦσῦχι· ἡ Μαρία εἶνε εὐτυχῆς.

ΕΙΡΗΝΗ

Μὲ κατηράτο, μητερ, ἀποθνήσκουσα;

ΜΑΡΙΑ

Τίς κατηράσθη ἄγγελος;

[Καθ' ἣν στιγμὴν ὁμως ἡ Εἰρήνη ἐξομολογεῖται τὰ κατὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ υἱοῦ
τῆς, ἡ Μαρία μανθάνουσα τοῦτο τὸ πρῶτον
τότε, γονυπετεῖ καὶ προσεύχεται ὑπὲρ τῆς
ψυχῆς του. Ἡ Εἰρήνη ὄρμηξ ἐξᾶλλος καὶ ἀνε-
γείρει τὸν πέπλον τῆς Μαρίας, ἀναγνωρίζουσα
δὲ τὸ ἀρχαῖον θῆμᾶ τῆς, καταλαμβάνεται
ὑπὸ φρενήτιδος, καὶ θαυμαδὸν ἀγωνιζέ-
ται, θνήσκει κατόπιν ὀδυνηροτάτης ἀγωνίας, δε-
χομένη τὴν ἀφῆσιν τῶν ἀνηκούστων ἀμαρτι-
ῶν τῆς καὶ τὴν εὐλογίαν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς
τῆς Μαρίας, ἥτις γονυπετεῖ μετ' ἀγγελικῆς
ἀνεξικακίας καὶ προσεύχεται παρὰ τὸ πτώμα
τῆς ἐκπτώτου καὶ τρομιρᾶς Αὐτοκρατείας
τοῦ Βυζαντίου].